

การค้าบริการในเอเปค

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (ASIA PACIFIC ECONOMIC COOPERATION : APEC) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2532 โดยความร่วมมือของประเทศออสเตรเลีย เอเปคเป็นเวทีปรึกษาหารือแบบหลวม ๆ (A Loose Consultative Forum) โดยมุ่งที่จะส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคี ลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

ปัจจุบัน เอเปคมีสมาชิก 21 ประเทศ ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไนดารุสซาลาม ฟิลิปปินส์ ไทย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน จีนไทเป ฮองกง ปาปัวนิวกินี เม็กซิโก ชิลี เปรู เวียดนาม และรัสเซีย

“แผนปฏิบัติการโอซากา” (Osaka Action Agenda : OAA) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของสมาชิกเพื่อให้บรรลุการเปิดเสรีการค้าการลงทุนตามเป้าหมายโบกอร์ กล่าวคือ สมาชิกพัฒนาแล้ว เปิดเสรีในปี 2010 สมาชิกกำลังพัฒนา เปิดเสรีในปี 2020 โดยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน (Trade and Investment Liberalization) และส่วนที่สอง เป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ (Economic and Technical Cooperation : ECOTECH) โดยแผนปฏิบัติการนี้ได้ถูกรับรองโดยที่ประชุมผู้นำเอเปคเมื่อปี 2538 ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น

การค้าบริการ เป็น 1 ใน 14 เรื่อง ที่สมาชิกเอเปคจะเปิดเสรีและอำนวยความสะดวกทั้งที่เป็นลักษณะการดำเนินงานรายประเทศ (Individual Action Plan : IAP) และการดำเนินงานร่วมกันของสมาชิก (Collective Action Plan : CAP) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด (Market Access) และส่งเสริมให้สมาชิกยึดหลักการไม่เลือกปฏิบัติตามแนวทางความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการภายใต้ WTO (General Agreement on Trade in Services : GATS) คือ การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured -Nation Treatment : MFN) และการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)

การดำเนินงานของไทยในเรื่องการค้าบริการ

กลุ่มบริการ (Group on Services : GOS) ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับการดำเนินการด้านบริการในกรอบเอเปค ซึ่งไทยได้เข้าร่วมดำเนินการโครงการต่างๆ มาตั้งแต่ปี 2540 และล่าสุด กลุ่ม GOS ได้มีการดำเนินการหลายด้าน อาทิ

1. การจัดทำโครงการฝึกอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการค้าบริการเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการเจรจาการค้าบริการ ทั้งภาครัฐและเอกชน และนักวิชาการ

2. จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับแต่ละประเทศสมาชิก (Individual Action Plans : IAPs) ในสาขาการค้าบริการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้สมาชิกปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยทุกปีในด้านกฎระเบียบกฎหมาย หรือ

นโยบายของประเทศตนเองด้านการค้าบริการที่มีลักษณะเปิดเสรีมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประเทศสมาชิกอื่น หรือ ประเทศที่มีใช้สมาชิกสามารถเข้าถึงข้อมูลของประเทศนั้นๆ

3. ร่วมกันหารือจัดทำ Model Measure for RTAs/ FTAs ด้านการค้าบริการ ซึ่ง Model Measure นี้ เป็นเสมือน guideline เพื่อให้ประเทศสมาชิกพิจารณานำไปใช้เป็นแบบอย่างในการเจรจา Free Trade Area (FTA) กับประเทศอื่น

4. จัดทำ APEC Directory on Professional Services ด้านวิชาชีพบัญชี วิศวกรรม และ สถาปัตยกรรม เพื่อให้ข้อมูลคุณสมบัติและกฎระเบียบของผู้ให้บริการวิชาชีพดังกล่าวของแต่ละประเทศ ซึ่ง ช่วยผู้ให้บริการต่างชาติศึกษาก่อนเข้าไปให้บริการในประเทศนั้นๆ

5. การหารือในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการเพื่อสนับสนุนการเจรจาการค้าบริการใน WTO เช่น มาตรการปกป้องฉุกเฉิน การอุดหนุน การเปิดเสรีบริการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น